Mollet del Vallès, el disseny d'un Carnaval identitari i participatiu

Marta Busquets Font*
Noemí Fernández Fernández**

1. La gestació del Carnaval molletà: antecedents

El Carnaval, com tot, com nosaltres canvia any rere any, creix, es modifica, es millora unes vegades, d'altres no tant..., però està viu i molt viu.

Mirant cap el futur, sense oblidar el passat, sempre hi ha hagut l'interès de tenir un Carnaval molletà propi, viu, participat, al costat de la societat civil, dels artistes, de les escoles, de tota la població, i al voltant del personatge de Carnestoltes, símbol de la diversió, la permissivitat, l'estètica, la teatralitat, la sàtira, l'humor i l'expressió dels desitjos i fantasies de la gent que un cop a l'any troben un lloc per manifestar-se. El Carnaval de Mollet té un fil conductor, té vida pròpia i ve de lluny. El Carnestoltes arriba a la ciutat, es queda uns dies, passen coses i al finalitzar la rua de diumenge té lloc el seu judici i la seva mort.

L'arribada i el judici, actes escènics fundacionals del Carnaval recuperat després del franquisme en època democràtica, han anat canviant amb els anys, tot i que mai no han deixat de ser espectacles de teatre de carrer. A finals dels noranta, des del departament de Cultura es va apostar perquè aquests espectacles fossin festius, participatius i ben resolts escènicament i, si podia ser, fets per persones de Mollet, ja que els grups contractats no sempre tenien en compte el caràcter i estil del nostre Carnestoltes. El fet de tenir un personatge tan singular i consolidat i les bases d'un relat carnavalesc, va fer pensar en uns espectacles d'obertura i tancament del Carnaval que conformessin una litúrgia i que, malgrat els canvis de persones, directors i actors, perdurés un guió i una estructura que esdevingués patrimoni cultural immaterial de la ciutat, de manera que molletans i gent d'arreu vingués a la nostra ciutat a veure i viure els espectacles de l'arribada i el judici d'en Carnestoltes, any rere any, tot i sabent el final de la seva història. Aquesta repetició coneguda, compartida i esperada és la tradició; el fet que aquesta tradició s'hagi fet amb la contribució de més de tres dècades d'aportacions de grups amateurs, grups i directors professionals, entitats, escoles, ciutadans i ciutadanes, acompanyats pels departaments de Cultura –tècnics i regidors– és la cultura popular, i, finalment, la trobada a l'espai públic de la gent per celebrar, intercanviar, comunicar i expressar cadascú, a la seva manera, aquesta tradició i cultura popular feta entre tots i transmesa pels seus oficiants en uns ritus col·lectius és la festa.

* Tècnica d'Equipaments Culturals de l'Ajuntament de Mollet del Vallès i directora dels espectacles de Carnaval els anys 1998-2000 i 2011. mbusquets@molletvalles.cat

** Tècnica de Cultura de l'Ajuntament de Mollet del Vallès 1980-2015. noemiferfer@gmail.com

El camí s'havia iniciat amb la recuperació del Carnaval després del franquisme, l'any 1980, i amb l'estrena del vestit del Carnestoltes d'en Fabià Puigserver l'any 1983 i de la màscara d'en Cesc Bas. Els primers anys, hi va haver molta embranzida i creativitat, de grups artístics i professionals -Frederic Roda, La Farinera, Johannes Vardar, Gog i Magog, Xarop de Canya, Artristres, etc.- que combinaven el treball de professionals i amateurs en els seus projectes escènics. Amb el pas del temps, es va imposar la contractació professional fins a l'any 1998.

1. 1. Combat entre Carnaval i Quaresma. Els tretze personatges de Fènix Teatre i The Astres Grup (1998, 1999, 2000 i 2004)

L'any 1997, en resposta al fet de no haver-hi arribada oficial de Carnestoltes, una comissió ciutadana organitza una arribada fora de programa, un *striptease*. El següent any, el regidor de Cultura, Oriol Fort, encarrega els espectacles de l'arribada i el judici a dos grups de teatre de la ciutat que havien treballat junts en un espectacle del parc de la Plana Lledó el juliol de 1997 -*Mil i una històries sota la lluna*-, Fènix Teatre i The Astres Grup, ambdós dirigits per Marta Busquets. Aquesta directora dissenya i crea la dramatúrgia de tretze personatges, sis animals que encarnen els instints i les passions, arquetips d'alguns dels set pecats capitals (per això estan representats per animals), que acompanyen el Carnestoltes, qui ostenta tots aquests instints i passions, i sis personatges que encarnen els poders i acompanyen la Quaresma, l'*status quo*, els quals reprimeixen els instints i les passions i, per tant, combaten la comparsa de Carnestoltes. Com en el quadre de Pieter Brueghel el Vell, *Combat entre Carnaval i Quaresma*, que va servir de font d'inspiració de la primera arribada, amb música de *Carmina Burana* i de *Catulli Carmina*.

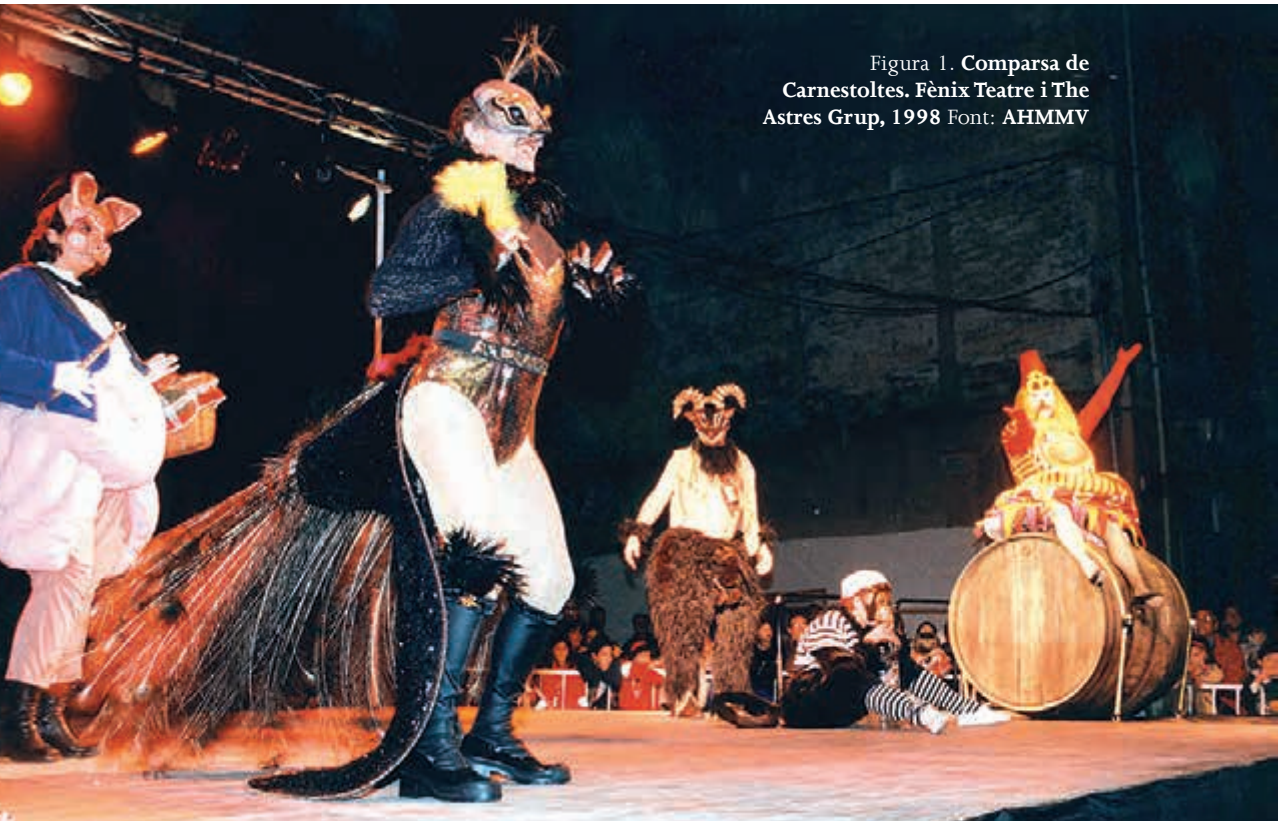

Figura 1. **Comparsa de Carnestoltes. Fènix Teatre i The Astres Grup, 1998** Font: **AHMMV**

En total, doncs, eren tretze personatges, els sis animals que acompanyaven el Carnestoltes i que arribaven en un carro, i la Quaresma i els altres sis personatges més, que també arribaven en un altre carro. Els carros d'estructura de ferro (encara avui se'n fa servir un) eren tarimes mòbils construïdes pel manyà Josep Elizalde. L'arribada era el dimecres al vespre, abans del Dijous Llarder, a la plaça de Prat de la Riba, i el judici era el diumenge al vespre, a la mateixa plaça, després de la rua.

Els vestits van ser dissenyats i confeccionats per l'Anna Vizcarra, i les màscares, per la Sílvia Corbera.

Fènix Teatre i The Astres Grup van escenificar l'arribada i el judici de Carnestoltes els anys 1998, 1999, 2000 i l'arribada de 2004, any d'estrena del ball del barraló i de transició abans dels nous personatges.

Els temes que s'escenificaven a l'arribada es desenvolupaven i concloïen en el judici i cada any eren diferents. El primer any va ser la presentació dels personatges i el seu simbolisme; el segon any, els espectacles basats en els poemes "El poble" i "La fàbrica" de Miquel Martí i Pol, i el tercer any, l'arribada dels sense papers i els requeriments burocràtics per poder accedir a tots els béns i drets socials, amb les cançons de l'òpera *Carmen* de Bizet com a banda sonora. El 2004, amb el convit de Carnaval, es presenta l'exposició i les accions carnavalesques a La Marineta i es fa l'arribada amb l'Esbart Dansaire de Mollet, que estrena el primer ball del barraló.

Els espectacles d'aquests grups incorporen música d'òpera, operetes, cantates i poesia al costat de guions i pregons propis; un *striptease* del Carnestoltes abans de prendre'l per cremar, recollint la proposta de l'*striptease* del 1997; la importància de diferents llenguatges artístics, dansa, plàstica, teatre, i una manera diferent de cremar el Carnestoltes. El primer any es fan botifarres del Carnestoltes, no es crema i hi han protestes; el segon any, el dia del judici s'escau en Sant Valentí, i després de ballar la Quaresma amb el Carnestoltes, aquest s'arrenca el cor, li ofereix a la Quaresma, que el fa cremar, però l'esperit del Carnestoltes s'enfila volant en un globus, mentre plouen globus blancs i negres a la plaça de Prat de la Riba. El tercer any, el Carnestoltes és una figura de cartró pintat per l'Anna Comadran que crema en un bidó. Aquesta artista molletana, a part de pintar set respatllers de cadires dels llocs d'esbarjo i diversió de la ciutat i set respatllers de cadires dels llocs d'ordre, control i productivitat l'any dels poemes de Miquel Martí i Pol, serà qui farà els ninots de Carnestoltes per cremar, del 2011 al 2015, excepte un any. Un altre element que introdueixen Fènix Teatre i The Astres Grup és l'element del llegat que deixa en Carnestoltes. L'any 2000, un ocell dansant l'havanera de *Carmen* descobreix com floreixen els arbres nus després de cremar en Carnestoltes.

1.2. Sis personatges amb màscara de la comparsa de Carnestoltes

El Cabró: la passió

El Cabró és la força de l'instint i la passió en estat pur. Passió sexual i passió vital, en un sentit més ampli. És impulsiu, reacciona als estímuls de manera instantània sense que el control i la censura de la ment pugui exercir cap efecte sobre ell. Les bones maneres, les convencions socials, no les coneix. És impetuós, salvatge, incisiu: amb les seves banyes inicia el mo-

Figura 2. **Comparsa de Carnestoltes. Fènix Teatre i The Astres Grup, 1999.** Font: **AHMMV**

viment amb el qual penetra en l'ordre i el sacseja, trenca les vestidures de la moral i li deixa als peus el repte de la seducció.

La Gallina Verda i la Gallina Vermella: l'erotisme

La Gallina Verda parla amb accent afrancesat, és l'estereotip de la *femme fatale*. Encarnen la seducció, el joc eròtic, la provocació, la coqueteria, la sexualitat indirecta. Els moviments són d'au, joc de coll i bec. Els peus puntegen a terra: busquen apropar-se a l'objecte del desig, l'objecte del seu joc. Les gallines Verda i Vermella volen restaurar la diversió frívola, l'erotisme de *per se*. No hi ha cap motiu per no jugar al sexe. La raó no té raó. La moral és immoral quan no accepta la natura.

El Mico: l'embriaguesa i la rauxa

El Mico és l'animaló més viu de tota la comparsa de Carnestoltes: es belluga per terra, es llença als peus del rei Carnestoltes i li fa ganyotes. Es grata el cap i la panxa contínuament, fa tombarelles i salts i s'acosta a qui més li agrada en cada moment: la seva conveniència varia contínuament.

El Mico no és constant; el seu caràcter és arrauxat, capritxós. Els seus actes no semblen tenir cap motivació aparent. El Mico incita a deixar-se anar amb la beguda.

La subversió del Mico equival a fer en cada moment el que més li plau, a gaudir del moment present, és el *carpe diem* a la mil·lèsima de segon: ballar, cantar i beure!

Figura 3. **Comparsa de Quaresma. Fènix Teatre i The Astres Grup, 1998.** Font: **AHMMV**

El Porc: la golafreria i la peresa

El Porc és l'animal que encarna la golafreria i la peresa. Ell és, efectivament, un golafre. Gaudeix menjant fins a atipar-se; és un animal sociable, es relaciona amb la resta de la cort de Carnestoltes per mig de l'afabilitat que el caracteritza.

El Porc potser peca una mica d'ingenuïtat, però és alegre, sa i vol restaurar els plaers planers de la vida. El plaer no és dolent: menjar, dormir, ballar, fer-la petar amb els amics, què més hi pot haver a la vida?

El Paó: la vanitat i l'exhibicionisme

El Paó es l'espectacle, només cerca la mirada dels altres i ho fa cridant l'atenció amb la cua engalanada de plomes que es desplega, amb el seu crit i amb el ventall de plomes. El seu pas és ambiciós: no en va és un paó reial. Li agrada que el mirin, i perquè els altres puguin gaudir de la seva bellesa es deixa admirar. S'exhibeix. Ell és majestuós, quasi tant com el rei Carnestoltes. El Paó incorpora l'accent i alguns mots italians al seu llenguatge.

1.3. Set personatges de la comparsa de la Quaresma

La Quaresma: el poder polític

És el poder antagònic al del rei Carnestoltes. En aquest personatge s'engloben tots els poders fàctics de la seva comparsa; però específicament n'encarna un, el govern polític: per això porta la banda amb les banderes catalana, espanyola i de Mollet. Ella mana els altres membres de la seva

comparsa i s'enfronta directament al rei Carnestoltes (imaginació, instint, sentiment i disbauxa) i dóna l'ordre perquè s'executi la seva crema. És una dona molt severa i eixuta que no es permet cap alegria ni tolera cap espontaneïtat, sempre al servei de l'*status quo*. La seva cadira és un tamboret alt que té un reclinatori per respatller, el qual fa pensar en un patíbul; d'aquesta forca penja un bacallà sec (les seves víctimes) i un embut daurat pel qual hem de passar tots els que vivim en el sistema. Ella és la raó, el deure, l'honor..., els valors que regeixen el món i la societat. El seu moviment es basa en un gest contundent: assenyala amb el dit i mana; camina amb rigidesa i solemnitat. La seva manera de parlar s'expressa mitjançant ordres.

El Bisbe: la religió

El Bisbe simbolitza la religió, que és una de les grans forces educadores, directrius del pensament social. Dicta els fonaments dels comportament humà en societat. El Bisbe camina lentament i solemne; porta el bàcul en una mà i amb l'altra beneeix i sentencia. Mira profundament el cel i la terra. Els seus moviments són pausats, volen reflectir el poder que resideix en el seu càrrec. Ell és poderós, la religió ha sobreviscut al llarg dels segles mantenint sempre el seu *status*.

La Dona Enfaixada: la moral

La moral està encarnada per una dona enfaixada que sosté una gàbia amb un ocell tancat a dintre. El seu vestit de color fosc i la faixa que li estreny la cintura ja indiquen el caràcter constret del personatge. Camina molt recte, ha de ser exemple per a la societat. És un model a imitar de rectitud i severitat. La moral ens ensenya com cal viure. L'expressió del seu rostre és hieràtica. No hi ha un punt de distensió. La gàbia amb l'ocell és el símbol de la pèrdua de llibertat; l'ànima de la gent és presonera de la moral social. La moral ostenta el seu complement triomfant, fent-lo veure a tothom: "Aquí és on van a parar aquells qui no entenen la necessitat de viure moralment". Tot és controlat en aquest personatge.

La Vesta: el control social (la censura)

El control social: la censura està representada per una vesta penitent que simbolitza el sacrifici i la penitència dels pecats comesos per la humanitat en el passat. La Vesta porta unes enormes tisores que li pengen de la cintura. Les obre i les tanca en un gest que vol significar la censura: amb aquestes tisores retalla les llibertats, retalla l'expressió del pensament fins que encaixi amb els models moralment acceptables. La Vesta camina erecta, malgrat les penes que carrega sobre les espatlles.

El Geperut Borni: la justícia

La justícia és representada per la imatge d'una deessa romana geperuda i bòrnia, que porta unes balances a la mà. La justícia no és justa sinó que sempre s'inclina més cap a un costat: aquest pes la fa tenir gepa. Tampoc no jutja ni actua indiscriminadament, sinó que hi veu d'un ull: per això és bòrnia. La justícia vesteix com una deessa romana desfigurada i ens apareix tal com és: carregada, inclinada, discriminadora i recolzada d'aquesta manera per la resta de companys dels seu carro.

Usurer: el diner

La figura de l'Usurer simbolitza el diner, el poder econòmic dins de la societat. El diner s'alinea amb la resta

Figura 4. Quaresma vol sotmetre Carnestoltes, mentre la seva comparsa toreja al so de *Carmen*, 2000. Font: AHMMV

de poders fàctics, ja que és una de les principals forces de control social. El diner vesteix tot negre i aferra amb les dues mans la seva bossa, que és l'origen i causa del seu poder. Qui no té diners no té res; amb diners tot es compra. Aquest personatge va més enllà de l'avar, ja que representa el financer, el canvista, l'especulador, l'home de negocis...

El Soldat Espanyol del s. XVI: l'ordre

L'ordre està representat per un soldat espanyol del s. XVI. Significa l'acompliment de l'autoritat i de les normes establertes. És l'arma de contenció social mitjançant la força. Com a símbol empunya una espasa: la mou de dalt a baix i l'estreny contra aquells que s'atreveixen a desafiar l'autoritat que li ha estat atorgada. Camina segur, recte, amb rigidesa. El semblant és neutre, sense expressió, excepte en el moment de descarregar un cop d'espasa o un cop de veu sobre els rebels. Fa de botxí del rei Carnestoltes a l'hora de la crema.

2. Temps de Carnaval: replantejament (2004)

Després de l'etapa de Fènix Teatre i The Astres Grup es torna a la contractació de companyies professionals, però no responen als objectius i al camí iniciat de cara a tenir un Carnaval propi i encarnat pels propis molletans. Com podia ser que el Carnestoltes parlés, es tragués la màscara per saludar, portés guants un dia, uns altres no, en fi, no tingués un caràcter i un estil definits?

L'any 2004 tot el departament de

Cultura, Activitats Culturals i Centres Cívics pren, per una banda, el Carnaval com a centre d'interès per dinamitzar els centres cívics i culturals i interrelacionar les entitats i grups que hi fan activitats i, per altra banda, s'intenta reflexionar sobre el Carnaval de Mollet per veure d'on ve, quin són els seus elements identitaris, quina és la seva evolució i quin pot ser o ha de ser el seu futur. Les entitats preparen les comparses en els centres i un especialista assessora i incentiva comparses i disfresses per sortir a la rua. Per altra banda, el Centre Cultural La Marineta programa sota el títol "Convit de Carnaval", una exposició del Carnaval feta pel Jordi Monserdà i l'Anna Comadran; "Al fons de l'armari del Carnaval" amb fotografies, cartells i regals de Carnestoltes, i les *Carnestoltades* -tallers i taules rodones que parlen de diferents temes relacionats amb el Carnaval: "El Carnaval molletà", "Articles de Carnaval", "Homes i dones parlen de sexe", "Les essències de la botifarra" i "La mainada parla del Carnaval". És en aquest context que coneixem de primera mà com el regidor de Cultura Josep Serra va encarregar el vestit de Carnestoltes al Fabià Puigserver (que es va estrenar el 1983), que al Tabaran es feia el ball del barraló, etc. En el marc del "Convit de carnaval", els grups de teatre local fan el Petit teatre de Carnaval: Che i Cia. actuen al Centre Cívic de Lourdes i Insert Coin, Toc d'Art i La Trasnbesònica de Teatre al Centre Cultural La Marineta.

El ball del barraló era un antic ball d'inversió que es ballava al Tabaran el dimarts de Carnaval i on els homes es disfressaven de dones i sembla ser, d'això no en tenim gaire certesa, que les dones podien, aquell dia, triar la seva parella de ball. Però també es diu que era un trobada d'homes, força gamberra, on uns bevien, altres s'exhibien i en general tothom es desinhibia. Es demana a l'Esbart Dansaire de Mollet que balli el ball del barraló a la plaça amb motiu de l'arribada d'en

Figura 5. **Carnestoltades a La Marineta. Nens i nenes parlant de Carnaval, 2004.** Font: **Carme Miró**

Carnestoltes. El coreografia el Joan Vallbona, però el primer any no té música pròpia. Es fa amb els grups de teatre Fènix Teatre i The Astres Grup. A partir del 2005 ja hi haurà una música pròpia del ball del barraló, la que va compondre Josep Maria Aparicio i que actualment s'escolta amb els arranjaments de Xavier Batllés. I també a partir del 2005 apareixen els nous personatges. El ball del barraló es balla després del pregó que fa el Moll al balcó de l'antic Ajuntament de la plaça de Prat de la Riba i es demana a tothom que porti barret per rebre al Carnestoltes i per ballar. Cada any més gent sap ballar el barraló, ja que s'ensenya a totes les escoles de la ciutat.

L'any 2004 s'introdueix la celebració del Dimecres de Cendra i es recupera l'antiga tradició de fer l'enterrament de la sardina, que s'havia fet durant molt de temps als Pinetons. Els avis fan un taller de confecció de sardines amb els infants i després aquests van en processó a enterrar-les. La comitiva, presidida per una banda, una gran sardina feta per Galiot Teatre, alguns dels personatges de la comparsa de la Quaresma i una colla de vídues desconsolades, marxa fins al sorral de la plaça de l'Artesania per enterrar les sardines i cloure, d'aquesta manera, el Carnaval. Aquesta activitat es passa a fer, l'any següent, amb els avis i les àvies de Mollet, com un acte intergeneracional, amb l'acompanyament de Galiot Teatre, que presidia, amb un carro, la comitiva fúnebre de la qual formaven part els poders. L'acte es tancava amb xocolatada popular algunes vegades o bé amb sardinada oferta pels paradistes del Mercat i l'AV de la Fira d'Artesans, les altres. L'enterrament de la sardina va tenir continuïtat fins a l'any 2011.

Figura 6. **Ball del barraló a l'arribada d'en Carnestoltes a la pl. Prat de la Riba, amb l'Esbart Dansaire de Mollet, 2012.** Font: **Daniel Valero**

3. La nova etapa: les direccions, els personatges, la litúrgia, les músiques i la companyia Carnamolles

3.1. Les direccions *2005-2007*

L'any 2005 marcarà els canvis de la nova etapa del Carnaval. L'antic Mercat Municipal és recuperat i reconvertit en un nou equipament cultural polivalent al centre mateix de la ciutat, el Mercat Vell.

Els balls de Carnaval de dissabte a la nit, que se celebraven a Can Gomà, van passar de ser organitzats pel departament de Cultura a ser organitzats per l'Associació de Balls de Saló, i es van començar a fer al Mercat Vell. Amb el temps, aquest ball es va traslladar al Pavelló d'hoquei, perquè al Mercat Vell es destinarà al ball per al jovent organitzat per les Colles de Morats i Torrats, que irrompen amb força amb l'organització del Corre Mam Teca l'any 2008 i el ball jove del dissabte de Carnaval.

La regidoria de Cultura, amb el Dani Novo com a regidor, la tardor del 2004 es planteja com a objectiu de futur que cal treballar en la línia de crear un espectacle propi, de la ciutat, tant per a l'arribada com per al judici del Carnestoltes. Es pretén involucrar la gent que fa teatre a la ciutat i s'encarrega al Frederic Roda, un dels impulsors del Carnaval des de la seva recuperació, un projecte escènic de l'arribada i del judici. Se'l posa en antecedents dels espectacles de Fènix Teatre i The Astres Grup, amb les comparses i els personatges de Quaresma i Carnestoltes; se li explica l'encert de l'arribada amb el ball del barraló i la idea de fer una litúrgia autòctona del Carnaval de Mollet, partint del que ja hi havia. El 22 de novembre té lloc una reunió amb directors de grups amateurs de la ciutat, gent que ha treballat i estudiat a l'Institut del Teatre, i es convida als grups de teatre d'aleshores, com eren La Transbesònica (Fènix Teatre i The Astres Grup fusionats), Quimeras, Sol i Lluna, Insert Coin i Masses Boles.

Frederic Roda encarrega a Amadeu Ferré de Clap, de Vilafranca del Penedès, uns personatges que acompanyin al Carnestoltes, bàsicament animals, i uns altres que representin els poders sense la Quaresma, però sense cap disseny de personatge ni dramatúrgia, de manera que és l'Amadeu qui s'inventa els personatges, cosa que dificultarà el treball amb el caràcter dels personatges i les relacions entre ells. D'on surt la Granota? I l'Amantis? I el Rumbero? I la Cor?, etc. Fins l'any 2011 no s'entoma aquest estudi dramatúrgic dels personatges, partint de l'aportació del Carnamolles d'aquell any i del pòsit deixat pels Carnamolles predecessors. També a partir d'aquest any l'escultor molletà Lluís Quiñones comença a reposar i reparar les màscares deteriorades dels personatges.

Els tres primers anys d'aquesta nova etapa, del 2005 al 2007, Frederic Roda assumeix la direcció tècnica, i la direcció escènica dels espectacles la transfereix a la seva germana, Txell Roda, durant tres anys (2005, 2006 i 2007).

Al director de la Mollet Jazz Band, Josep Maria Aparicio, de l'Escola Municipal de Música, se li fa l'encàrrec de compondre les músiques de l'arribada i del judici.

De tots els participants a la trobada, els més engrescats a treballar en tot el que es proposa són els grups Insert Coin i Masses Boles. Tot i així s'acorda fer una crida a gent que es mou dins el món teatral a fi de convidar-la a participar en la creació d'aquests nous espectacles de Carnaval. D'aquesta

trobada i del treball previ, al Carnaval de l'any següent neix un petit grup que s'autoanomenen Carnamolles i que seran els encarregats de donar vida als personatges i crear les històries de l'arribada i del judici.

Txell Roda no ho té fàcil, les màscares amb les quals es vol treballar es fan en dos anys i el mateix passarà amb el vestuari. Tot i així es fa una gran feina de direcció i malgrat les dificultats els espectacles comencen a tenir vida. També la dificultat de crear un grup estable es notarà fins al dia d'avui, ja que estem parlant d'una barreja entre actors que es volen professionalitzar i altes que només s'ho volen passar bé, entre una franja d'edat que va dels catorze als seixanta anys amb tot el que això comporta.

L'any 2005 serà l'any de l'estrena de la nova melodia del ball del barraló. També se'n farà una per acompanyar els textos del judici, que es deixarà d'interpretar en directe el 2008, amb el canvi de direcció. L'any 2006 el judici es trasllada a la plaça de Pau Casals, ja que la plaça de Prat de la Riba s'havia quedat massa petita. L'any 2007, finalment, es poden veure tots els personatges dissenyats i realitzats per Amadeu Ferré, de Clap, que els ha elaborat en tres anys, del 2005 al 2007.

Durant els tres anys que Txell Roda dirigeix l'arribada i el judici hi ha diferents aportacions, algunes quallen i altres es bandejaran. Un dels elements importants és que fa participar a les entitats de la ciutat, la qual cosa embolcalla i dóna rellevància al treball escènic dels actors. A l'arribada participa l'Esbart Dansaire i la Jazz Band, dirigida per Josep Maria Aparicio, compositor de les músiques, i al judici també participa aquesta banda juntament amb els tabals del Centro Cultural Aragonés, el Centro Cultural Andaluz, la Banda de Joves Músics i el Ball de Diables.

Figura 7. **La Mollet Jazz Band, amb el seu director Josep M. Aparicio, acompanya l'arribada de l'Esbart Dansaire de Mollet i d'en Carnestoltes i la seva comparsa, 2012.** Font: **Daniel Valero**

Figura 8. **Cercavila d'entrada a la pl. Prat de la Riba, ballada per l'Esbart Dansaire de Mollet, 2006.**
Font: **AHMMV**

Aquesta concentració de tabalers, amb capes i barrets negres acompanyant el Carnestoltes a la pira juntament amb els Diables, li dóna molta espectacularitat a l'escena. La imatge del penjat i d'execució pública, que no agradava a l'equip de Cultura, es torna a mostrar. Els textos del pregó i el guió els escriu Esteve Plantada. L'espai escènic es treballa amb tarima, a peu pla i solament s'utilitza el turó per a la cremada. L'exploració d'aquest espai escènic s'aprofundirà més endavant, a partir de 2011. Amb Txell Roda, el domàs de colors que guarneix el balcó de l'antic Ajuntament de la plaça de Prat de la Riba es decora amb roba interior per rebre el Carnestoltes, els personatges surten al carrer a trobar-se amb la gent abans de l'arribada, els assajos es fan a l'antiga Serradora i, el més important, es consolida un grup de gent jove a qui els agrada fer teatre -alguns n'estudien-, que treballen amb persones més grans a qui també agrada fer teatre a nivell amateur. Seran els primers Carnamolles, un grup obert, no constituït formalment, que s'anirà renovant amb el pas del temps, dels canvis de direcció i de l'evolució personal, formativa i laboral dels seus membres. La Txell Roda va iniciar i va intentar crear una litúrgia carnavalesca, d'arribada i judici, va arrencar la nova etapa, però després el relleu l'agafarien altres i cada direcció aporta mirades diferents. Amb aquesta directora els personatges van començar a tenir nom propi: Caudalillo Salmonete de los Valles (militar), la Collares (dona del militar), la Papessa de la Cúpula Erecta (papessa), el Calollu (soldat ras), el Marqués de Calatrava (avar), la Cor. I la companyia també: Carnamolles.

Frederic Roda va proposar, com a compensació a la gent que participava en el Carnemolles de forma voluntària, una formació de tècnica actoral i de màscara, en conveni amb l'Institut del Teatre. Això no es va poder fer llavors, ja que durant els tres anys es van haver de pagar en diferents fases les màscares, els vestuaris, la producció dels espectacles i la direcció. La formació de màscara i tècniques d'improvisació es va poder fer a partir de l'any 2011.

2008-2010

Dos dels actors més implicats en els Carnamolles, Acant Canet i Héctor Sánchez, estudiants de teatre, es postulen com a directors de la companyia l'any 2008. I així és com durant tres anys, del 2008 al 2010, assumeixen la direcció de la companyia. És un equip de gent jove que vol innovar, per tant fan els seus propis espectacles, amb la música gravada que els agrada, els temes que els inspiren i defugint els aspectes més tradicionals. El tema de crear una litúrgia carnavalesca no forma part dels seus objectius. Cada any el plantejament és diferent. Les entitats culturals ja no actuen, ni la Jazz Band tampoc. Només a l'arribada, que interpreten la cercavila i el ball del barraló que balla l'Esbart Dansaire. El personatge del Rumbero, al que li diuen el Senyor Màgic, va amb un antifaç, perquè la seva màscara s'havia perdut. Col·laboren amb entitats juvenils de la ciutat com les colles, en el Corre Mam Teca, que s'inicia el 2008, i creen la Missa de la Cabra, construint una cabra per a aquest acte, amb la intenció que esdevingui un acte tradicional del Carnaval de Mollet. La Missa de la Cabra es va celebrar quatre anys, del 2008 al 2011.

El darrer any de la direcció d'Acant Canet i Hèctor Sánchez, el naixement d'en Carnestoltes, tal com anomenen l'arribada, té lloc al parc de Can Mulà.

D'aquesta etapa, potser el més important no és tant el que n'ha quedat, sinó el que el projecte ha aportat als joves actors, que ha estat un bagatge d'aprenentatge important per crear els seu espectacles, aprendre a organitzar una companyia i a fer la producció d'espectacles.

2011

El desembre del 2010, després que els dos directors deixin la direcció dels espectacles de Carnaval, el Dani Novo encarrega a Marta Busquets la direcció dels espectacles d'arribada i judici. Amb dos mesos es preparen els espectacles i es munta la producció. La companyia Carnamolles es renova en bona part, la majoria d'actors de les etapes anteriors se'n van i s'incorporen nous actors i actrius, alguns d'ells antics membres de Fènix Teatre i The Astres Grup, altres de Mamatitina, de la Cia. de Sarsuela i algunes persones a qui atreia el teatre i el projecte i que ara tenien l'oportunitat d'introduir-s'hi.

L'any 2011 és un any de transició entre el grup de joves directors i la contractació d'una direcció externa, serveix per fer la formació de màscara als actors que havia quedat pendent, treballar una dramatúrgia i caràcter dels personatges i reorientar els espectacles vers la litúrgia carnavalesca dels espectacles d'arribada i judici. Es recupera la música en directe a càrrec de la Jazz Band, que interpreta peces del seu repertori, no les pròpies del judici, tema que es reprendrà en properes edicions. Tornen a participar els tabalers del Centro Cultural Aragonés. La formació en improvisació

i màscara s'encarrega a Esther Freixa. Els elements plàstics i escènics, també el ninot per cremar, els fa l'Anna Comadran, que els continuarà fent en successives edicions.

Aquest any és especial, l'arribada es fa la tarda del Dijous Llarder, ja que al ser la setmana blanca el Carnestoltes no visita les escoles, que fan festa, i només visita les escoles bressol el divendres. A més a més, plou i s'ha de fer l'arribada amb cercavila i barraló al Mercat Vell, que està ple a vessar, i s'ha d'improvisar la posada en escena del pregó amb el Pep Callau i Galiot Teatre. Naturalment el resultat no va ser el mateix que quan Carnamolles i l'Esbart Dansaire s'ocupaven de l'escenificació tots sols, ni tampoc va ser el mateix l'arribada dijous a la tarda dins del Mercat Vell que quan tenia lloc diumenge al matí a la plaça Prat de la Riba, però malgrat les dificultats es tira endavant i se'n surten, com sempre.

L'any 2011 la crisi havia esclatat amb virulència, la gent perdia les cases, les empreses i fàbriques tancaven, començava el moviment dels indignats i el Carnaval d'aquell any ho va reflectir, perquè el Carnaval fa sàtira, crítica i burla del fer dels humans i, per tant, de la cobdícia i l'especulació que estaven fent estralls entre la gent. Així és que el Carnaval del 2011 té un contingut social, tots els poders estan en mans del poder financer, l'avar que els dóna corda, perquè actuïn a les seves ordres. Però el cant final és un cant d'esperança, "Canto a la libertad" de José Antonio Labordeta, i amb aquesta cançó es recupera el llegat d'en Carnestoltes, que ja no tornarà a faltar al final del judici. També aquest any s'exploren les possibilitats escèniques del parc de Pau Casals i de tots els seus elements. La tarima només és per als músics, però l'actuació es fa al turó, s'utilitzen els arbres, les branques, el clos de joncs, etc.

2012 a 2017

L'any 2012, amb la nova regidora de Cultura, Mercè Pérez, s'inicia l'etapa actual, amb una directora contractada, Marian Masoliver, de The Actors Space, que durà a terme l'objectiu de tenir una litúrgia carnavalesca pròpia de l'arribada i el judici de Carnestoltes, un guió més o menys fix, les músiques del judici, que s'encarreguen de nou a Josep Maria Aparicio i es graven, així com els arranjaments de Xavier Batllés de la cercavila i el ball del barraló de l'arribada. Es prepara també una exposició mòbil per a les escoles que il·lustra els elements identitaris del Carnaval de Mollet i els quinze personatges i, a demanda de les escoles, se'ls va a explicar. El ball del barraló és un dels altres elements que els professors de música, preparats per membres de l'Esbart Dansaire, ensenyen a la mainada, així que quan el Carnestoltes els visita el ballen plegats.

Les entitats que en aquesta etapa han participat en els espectacles, a part de l'Esbart Dansaire i la Jazz Band, han estat els tabalers del Centro Cultural Aragonés, i l'any 2016 comença novament la col·laboració de la Ball de Diables. Amb les gravacions de la música dels arranjaments de Xavier Batllés, l'any 2013, i les del judici, l'any 2015, la Jazz Band deixa de tocar en directe a partir de l'any 2016. El 2015 també participa l'entitat d'artistes Crea en la decoració de l'espai escènic, amb mòbils de llibres penjats als arbres, i les associacions de dones i altres persones voluntàries que van participar en el projecte Teixint lligams, folrant els arbres amb

Figura 9. **L'Esbart Dansaire de Mollet i el Carnestoltes amb la seva comparsa es preparen per sortir de La Marineta, acompanyats de la directora escènica, Marian Masoliver, 2012.** Font: **Daniel Valero**

mantes de ganxet de molts colors (urban knitting), l'any 2014. Aquest projecte no es va fer per decorar l'espai del judici de Carnestoltes, sinó per establir lligams i relacions d'igualtat entre la gent de Mollet, especialment entre les dones, però es va poder veure per primer cop en el judici de Carnestoltes i va ser una brillant escenografia. El manyà Lluís Garcia, de la Brigada municipal d'Obres, començarà a organitzar la cremada del Carnestoltes, fins que al 2014 construeix un dispositiu especial per cremar-lo.

3.2 La litúrgia

Esquema de l'arribada

Comença el diumenge abans del Dijous Gras a dos quarts d'onze del matí. Els poders estan en el balcó de l'Ajuntament, es presenten orgullosos del seu estatus. No volen cedir-lo ni renunciar-hi. Se sent la música de la cercavila i per les escales de Can Dragó baixa dansant, amb molt ritme i molt color, l'Esbart Dansaire, homes i dones vestits amb faldilles, picarols i barrets de palla guarnits amb cintes i flors, i van fins a la tarima que està davant de l'antic Ajuntament de la plaça de Prat de la Riba. Darrera d'ells s'incorpora el carro guarnit del Carnestoltes amb la seva comparsa, que xiula i tira confeti. La comparsa d'en Carnestoltes baixa del carro quan aquest encaixa amb la tarima i llavors el Moll presenta els personatges amb una música introductòria composta també per Josep Maria Aparicio. Entre els poders i el Carnestoltes hi ha una competició pel protagonisme i amb la complicitat del públic guanyen els de la gresca; per tant, prenen el poder pujant al balcó uns quants, la resta es queda a

Figura 10. **El Moll sempre fa el pregó del Carnestoltes al balcó de l'antic Ajuntament, parlant en nom seu, 2006.** Font: **AHMMV**

baix amb l'Esbart, que torna a ballar. Amb el Carnestoltes al balcó, el Moll, que parla en representació del Rei del Carnaval, fa el pregó, i tot seguit es fa el ball del barraló, que cada vegada sap ballar més gent. Una dansaire de l'Esbart l'ensenya a ballar al públic, que aquell dia porta barret per rebre el Carnestoltes. La plaça està a vessar de famílies amb infants i públic en general que van a veure com arriba. És una escenificació molt festiva i alegre.

Esquema del judici

En acabar la rua, precedida pel camió del Carnestoltes i el Pep Callau, el diumenge després de l'arribada, cap a dos quarts de set de la tarda, a la plaça de Pau Casals, s'apaguen els llums i comença el judici i la mort de Carnestoltes. L'empresa JC fa la il·luminació i la sonorització de l'espai natural, que esdevé màgic. Fins al 2015 l'escena passava en el turó, però l'any 2016 l'espectacle es va fer a la part baixa i el públic va pujar al turó. S'ha guanyat en visibilitat i en proximitat i el judici ha estat més entenedor. Val a dir que el 2016 hi ha hagut la col·laboració de Simon Edwards, director escènic de The Actors Space, en la direcció dels espectacles. Marian Masoliver, per la seva banda, ha buscat la interacció entre el públic i els poders, l'espectacularitat de la seva entrada, i ha explorat diferents possibilitats de l'espai escènic del turó. S'ha esforçat en el ritme de l'espectacle i en cercar elements plàstics i gags que tothom pogués reconèixer, com el del mirall dels germans Marx, que en el judici es representen amb el Rumbero disfressat de Carnestoltes i l'autèntic Carnestoltes.

Figura 11. **Carnestoltes pren el poder sortint al balcó de l'antic Ajuntament el dia de l'arribada, 2012.** Font: **Daniel Valero**

Figura 12. **Els poders volen prendre Carnestoltes, i els seus amics el defensen, 2012.** Font: **Daniel Valero**

Figura 13. **El Calollu i el Caudillo s'emporten el Carnestoltes a cremar, després que la Papessa l'ha condemnat a la foguera, 2012.** Font: **Daniel Valero**

Figura 14. **Crema de Carnestoltes, 2012.** Font: **Daniel Valero**

Fins a l'any 2015 entrava la comparsa dels Carnestoltes amb la cercavila de l'arribada, i després, per enganyar els poders, es feia el número del mirall, amb la música del barraló amb el Rumbero disfressat de Carnestoltes i el Carnestoltes autèntic, després hi havia una persecució, la presa del Carnestoltes, un breu judici i finalment se'l portava a la pira, on se'l cremava. L'any 2016 el judici torna a ser un judici com el dels primers anys vuitanta, amb un jurat, un fiscal acusador i l'advocat. Es condemna el Carnestoltes per tots els seus excessos i se'l porta a cremar. Mentre crema, es llegeix el seu llegat, que és d'un pacifista, humanista, una persona rellevant que ha contribuït en la defensa dels drets humans: Charles Chaplin ("El gran dictador"), Nelson Mandela, Prem Rawat.

Les músiques del judici, compostes per Josep Maria Aparicio, marquen els moments dramàtics de l'espectacle: l'entrada dels poders, amb sorolls distorsionats i instruments greus com el didjeridú; la persecució i la presa del Carnestoltes, amb molt de ritme; la música de la crema, molt lírica i que acompanya a la lectura que fa el Moll del llegat de Carnestoltes, i la cançó final "Que cremi, que cremi".

3.3. Les músiques del Carnaval

Arribada

- Cercavila
- Músiques de presentació dels animals
- El ball del barraló

Compositor: Josep Maria Aparicio
Arranjaments: Xavier Batllés

Visita a les escoles

- Cançó "Benvingut Carnestoltes"

Lletra i música de Josep Maria Aparicio

Judici

- Entrada dels poders
- Persecució i presa de Carnestoltes
- Crema d'en Carnestoltes
- Cançó final "Que cremi, que cremi!"

Música composta per Josep Maria Aparicio. Lletra de la cançó de Marta Busquets.

Figura 15. **La Jazz Band de Mollet a la cercavila de l'arribada del Carnestoltes, 2006.** Font: **AHMMV**

3.4. Carnamolles, un projecte de desenvolupament cultural comunitari

La preparació dels espectacles de Carnaval, arribada i judici, per part de la companyia Carnamolles té com a metodologia de treball el Desenvolupament Cultural Comunitari (DCC). Una artista pedagoga proposa a la comunitat un marc i un llenguatge perquè els ciutadans puguin dir-se, expressar-se i representar-se. L'artista afavoreix el protagonisme de la comunitat i el seu queda en segon terme. El treball amb la comunitat a través de llenguatges artístics té per objectius afavorir la pertinença de les persones al seu entorn, fomentar el treball en xarxa amb els agents socials, culturals i veïnals i promoure la transformació de les persones, les seves relacions i la de la pròpia comunitat. Aquest procés és acompanyat pels tècnics de Cultura pel que fa a gestió, producció i coordinació.

El treball de preparació dels espectacles de Carnaval amb la companyia Carnamolles és un projecte cultural que vincula diferents persones d'una gran diversitat sociocultural en processos participatius de creació, a través d'un projecte teatral que fomenta la complicitat entre l'artista, la ciutat i l'imaginari col·lectiu de la festa. Els seus eixos són: la dinamització comunitària, la integració sociocultural, l'expressió i comunicació a través dels llenguatges teatrals i la preparació i la formació per a l'assoliment de l'espectacularitat i la qualitat del treball escènic.

El fruit del treball continuat al llarg de quatre mesos de la companyia Carnamolles va destinat a tota la ciutadania de Mollet, la qual cosa empodera tots els actors i actrius voluntaris, que reben la resposta del públic i de la mainada i se senten reconeguts i satisfets de la contribució que fan a la cultura de la ciutat.

Figura 16. **Carnamolles assaja el judici al parc Pau Casals, amb la directora Marian Masoliver, 2012.**
Font: **Daniel Valero**

Per altra banda, es va notant una millora en el treball actoral de la gent que ja porta uns anys a la companyia. L'ideal és trobar l'equilibri entre actors amb una certa experiència i altres de més inexperts.

3.5 Els personatges que acompanyen el Carnestoltes

En Carnestoltes

En Carnestoltes encarna l'esperit del Carnaval. El seu desig és que aquest perduri tot l'any i encara que no ho aconsegueixi, mai no claudica; és rebel per naturalesa. És el personatge més volgut per tothom. És el centre i el motiu de la festa.

Encarna tots els vicis i les virtuts de la comparsa que lidera: el Moll, la Porqueta, la Granota, l'Amantis, el Rumbero i la Cor.

S'estima la festa, la disbauxa, l'alegria, el color, la xerinola i el desordre, enfront de la seriositat, el compromís, les normes, el control i la llei. Només vol divertir-se, riure's de tot i de tothom, començant per ell mateix. És boig. Es relaciona amb els altres de tu a tu, aprecia l'amistat, encara que ho aprofita tot per fer trapelleries. Juganer, esverat, ingenu i entremaliat, sempre el trobareu on hi ha gresca. On ell és, hi ha diversió assegurada.

El Carnestoltes ens potencia la part més irracional que tenim, els instints més bàsics i ens fa treure l'adrenalina i l'alegria desbordants.

L'any 1983 Fabià Puigserver, director i escenògraf del Teatre Lliure, va fer el vestit d'en Carnestoltes, i l'escultor molletà Cesc Bas, li va fer la màscara. Tots els altres personatges van ser realitzats per Clap, entre els anys 2005 i 2007.

El Moll

És el fidel acompanyant d'en Carnestoltes, el seu mestre de cerimònies i de protocol. És qui parla per boca d'en Carnestoltes a tothom,

Figura 17. **El Carnestoltes en el judici, 2012.** Font: **Daniel Valero**

ja que aquest no parla, és el seu pregoner. Vol que tot surti bé. Es actiu, però també força controlador.

Té bones intencions. Vol salvar en Carnestoltes. Té bona relació amb els seus companys i no vol barallar-se amb ningú, però els mana.

Li agrada presumir. És elegant, sempre vol quedar bé, és correcte i diplomàtic, però no vol passar inadvertit. No li agraden els canvis. Quan parla no vol que l'interrompin al mig dels discursos. Davant d'un problema, sempre aconsella què cal fer.

L'Amantis

És l'animaló més exòtic de la comparsa de Carnestoltes. Prové de l'Extrem Orient. Va a la seva, desconfia i sempre està a la defensiva, però quan agafa confiança, es deixa anar i es mostra juganera. Té un punt de múrria i de mal geni. Li agrada esgarrapar alguna cosa per menjar. Vol ser lliure, volar, saltar, dormir, caçar i lligar, sense importar-li si fa mal o no als altres. Té por de ser caçada. Saltironeja i és una mica trapella i altiva. Li agrada empipar els altres animals per jugar i no vol responsabilitats. Segueix els altres, però és també molt seva i no vol que la controlin. Els seus moviments són lents i estàtics mentre està a l'aguait, però quan salta té moviments molt més ràpids, d'arts marcials.

La Cor

És de la comparsa d'en Carnestoltes, originàriament anava amb els poders, acompanyant del l'Avar, però ella es fa amb qui d'ella s'enamora, sigui d'una banda o d'una altra. Lliga amb tothom i té molt d'èxit, és una noia sexi. Vol lluir-se, estar alegre i gaudir de la vida. És cordial amb els altres. Vol ser estimada, valorada, sentir-se desitjada, que la tinguin en compte i fer-se notar. Busca popularitat. És amiga de tots i vol tenir molts pretendents. Es encantadora, tota de color rosa. És una coqueta i una presumida que busca l'admiració dels altres. No vol posar seny, ni avorrir-se. Sedueix els poderosos, flirteja amb tothom, però és una sentimental.

La Porqueta

Forma part de la comparsa d'en Carnestoltes. Encarna la golafreria. Sempre té molta gana. És desmanyo-

Figura 18. **El Moll i l'Amantis, 2012.** Font: **Daniel Valero**

Figura 19. **La Cor i la Porqueta, les dues coquetes roses de la comparsa d'en Carnestoltes, una dolça i l'altra provocativa, 2012.** Font: **Daniel Valero**

tada, però no defalleix a ballar i a ser ballarina. S'ho passa bé amb els altres animals i és bona companya. És una bonassa. Sempre intenta ajudar. És tímida, però necessita la companyia dels altres. Sovint es mostra insegura. Té molt de pudor i no li agrada que se li vegin les intimitats, però no té cap complex per mostrar els seus botifarrons. No li agrada que li toquin la faldilla de ballarina ni el cabell de *punki*, ella és una clàssica moderna.

Vol enamorar-se, passar-s'ho bé i acostuma a fer el que diuen els altres, però de vegades és ella qui els engresca. Li agrada coquetejar i fer entremaliadures.

La Granota

Forma part de la comparsa d'en Carnestoltes. És juganera i saltirona. Té bona relació amb tothom; és molt cordial. No vol que la trepitgin; és una mica poruga. Com que és bona, a vegades els altres se n'aprofiten. Li agrada menjar mosques. Vol una bona bassa per saltar i ballar. No vol calma. Necessita marxa, perquè durant tot l'any s'avorreix molt a la seva bassa de Gallecs esperant el Carnaval.

El Rumbero

Forma part de la comparsa d'en Carnestoltes. És un arlequí estilitzat que balla la rumba i la samba, a diferència del Carnestoltes, que és un arlequí gros, grotesc i mediterrani.

Li agrada cridar l'atenció i moure el cos al so dels ritmes calents.

Amb els seus companys té una relació d'amistat, encara que el troben estrany i no saben com agafar-se'l. Té una concepció diferent del món. Sempre balla i anima els altres. És molt mogut, alegre i vol que tothom estigui bé, però va totalment per lliure. Vol posar color al món, a la vida dels altres i bon rotllo; no vol tristesa ni grisor. No el veureu mai quiet, sense fer res.

3.6 Els personatges dels poders: eclesiàstic, militar i econòmic

En Caudalillo

Li diuen Caudalillo Salmonete de los Valles. Encarna l'estament militar, el patriotisme més ranci i l'esperit bèl·lic. Té la necessitat de defensar el propi territori i de retornar el cop rebut amb un de més fort. Vol manar, governar el país i tenir-ho tot sota

Figura 20. **La Granota sempre es deixa retratar, 2012.** Font: **Daniel Valero**

Figura 21. **El Rumbero en el judici del Carnestoltes, 2013.** Font: **Daniel Valero**

Figura 22. **Els poders, 2012.** Font: **Daniel Valero**

Figura 23. **La Collares, la Papessa i l'Avar en el judici, 2012.** Font: **Daniel Valero**

Figura 24. **En Caudalillo i la Pepa en el judici, 2012.** Font: **Daniel Valero**

Figura 25. **En Calollu en el judici, 2012.** Font: **Daniel Valero**

control. No vol que la gent s'ho passi bé. Rígid i robust, fa por o fa pena, però ell vol dominar i ser temut. Es relaciona autoritàriament amb els altres per por de fer el ridícul. Vol controlar i eliminar en Carnestoltes. Sempre es pensa que té la raó i la solució per a tot. Vol tenir molt de poder, semblar molt dur, sempre parla donant ordres i no vol que li portin la contrària. Ell i el Calollu són els encarregats de prendre el Carnestoltes.

Camina de forma pesada i cansada, com quan un acaba de fer la migdiada. No vol que la Collares, la seva dona, sàpiga que li agrada la Cor.

La Collares

Li diuen Maria de los Collares i està casada amb el Caudalillo. Vol que tothom vegi com és d'important el seu marit. No vol que li prenguin el seu reiet. Es preocupa per ser el centre d'atenció, ella i el seu marit, i per aparentar. El que més li agrada és presumir dels seus collarets. No vol barrejar-se amb el poble. Amb els altres manté una relació de superioritat i no parla amb qualsevol. És submisa amb el marit i amb els qui manen, i és autoritària amb qui no mana.

Voldria cantar una *saeta* i lligar amb l'Avar. És criticaire, li agrada anar de compres i somia a desfilar algun dia per una passarel·la.

El Calollu

És un militar babau, un soldat ras de la tropa que acompanya el Caudalillo. No vol pencar; només es vol divertir i aprofitar totes les oportunitats que té per despitar-se de la feina i passar-s'ho bé. Vol jugar i que no el castiguin, però tothom li mana fer

coses, especialment el Caudalillo i la Collares. Això el fa posar nerviós i no fa res del dret. Té un aire infantil. Cau bé, però ningú se'l pren seriosament. Amb el Caudalillo pren el Carnestoltes perquè sigui jutjat.

Voldria lligar amb les noies. La que més li agrada és la Cor, però és molt curt, s'entrebanca amb tot i no té gens d'èxit.

L'Avar

Li diuen Senyor Marquès de Calatrava. És un banquer i simbolitza els diners i l'avarícia. És el poder per excel·lència, el que mana de veritat. És una rata àvida de diners. Mai no en té prou. És garrepa, rondinaire i no gaire amigable. Desconfia de la gent i vol fer-se ric a costa seva. Per guanyar diners enganya, però, si cal, sap mantenir les formes.

No li agrada que la gent el miri, ni el saludi. A diferència dels altres, li agrada passar desapercebut i actuar a través de mitjancers, tot i que li agraden els luxes. Se sent superior, dominant, poderós; jutja els altres pel que tenen i els recorda el que li deuen. Pensa que tot i tothom té un preu i que es pot comprar. Com, per exemple, la Cor.

El Guardaespatlles

És el guardaespatlles de l'Avar. És fatxenda i exhibicionista. No vol passar desapercebut. La gent no li fa gaire cas i per això vol cridar l'atenció. També vol lligar i vol divertir-se. No vol quedar-se sense feina, ni haver de viure la vida ell sol. La gent riu amb ell i també es riu d'ell, tot i que no li agrada gens que se'n riguin. De vegades li tenen por, perquè és una mica boig i pot ser desagradable. En ocasions també pot caure bé.

No té ganes de treballar, passa una mica de tot i sovint pensa: que cadascú s'espavili!

No vol que se sàpiga que estima la Cor.

Figura 26. **El Guardaespatlles a l'escola de Cal Músic, acompanyant l'exposició, 2016**
Font: **Olga Sánchez**

La Papessa

Li diuen la Papessa de la Còpula Erecta i representa el poder de l'Església. Vol dominar el món; li agrada el poder. Jutja i dicta sentència, és una prepotent. Vol i reclama el seu protagonisme. Creu en el seu propi món, encara que els altres la tenen per boja. Està preocupada, perquè no li caigui la corona, que pesa molt. Vol acabar amb el rei Carnestoltes i el seu seguici. El seu desig més secret és que tothom l'obeeixi, per això sempre aprofita per manar a la Pepa i al Pere de la Cullera. Ella és qui dicta sentència en el judici de Carnestoltes.

La Pepa

És l'acompanyant de la Papessa, és sexi i provocadora. Vol lligar amb tothom. Vol ser el centre d'atenció i no passar inadvertida, però els altres només la busquen per divertir-se. Té una relació cordial amb tothom, però té enveja a la Cor i obeeix fidelment la Papessa, a la qual amaga les seves intencions de lligar-se en Carnestoltes i el seu seguici. Li agrada manar al Pere de la Cullera.

En Pere de la Cullera

Acompanyant de la Papessa, vol jugar i ensenyar el cul, fer bajanades i passar-s'ho bé. Vol que li facin cas, que no el maltractin. Cau bé a tothom per la seva gràcia, jovialitat i espontaneïtat, però sovint cansa per ser massa mogut, juganer i per fer la punyeta. Quan això succeeix, els altres li piquen el cul i a ell no li agrada. Li va la marxa, és exhibicionista i a part de jugar li agrada molt ballar. Si pogués, ballaria amb la comparsa d'en Carnestoltes, però és un manat de la Papessa i encara que no vulgui, l'ha d'obeir. Ell voldria manar, però no té ningú a qui manar; en canvi, a ell, tothom el mana i això no li agrada.

Figura 27. **El Pere de la Cullera, 2010.** Font: **Mires**

4. El cicle del Carnaval a Mollet

A Mollet del Vallès, el Carnaval es torna a recuperar en l'època democràtica a partir de l'any 1980, i de llavors ençà s'han anat incorporant i abandonant diferents elements de la festa, però l'esquema bàsic del cicle festiu del Carnaval és el següent:

Dijous Gras o dia de la truita

Aquest dia es diu així perquè s'acostuma a menjar truita amb botifarra d'ou. Originàriament, la qüestió era atipar-se d'aliments greixosos per preparar-se per a l'abstinència de la quaresma.

Arribada d'en Carnestoltes i el seu seguici

En Carnestoltes arriba el diumenge anterior al Dijous Gras per regnar a la ciutat durant tota la setmana. L'arribada és a la plaça de Prat de la Riba, on es fa el ball del barraló, amb la participació de l'Esbart Dansaire de Mollet, l'Escola de Música de Mollet i el grup de teatre Carnamolles.

El ball del barraló és un ball que es ballava al Tabaran, on els homes es disfressaven de dones i les dones podien triar la seva parella. L'any 2004 es recuperà aquest ball i des d'aleshores es demana al públic que duguin barret per a l'arribada d'en Carnestoltes a la ciutat.

Figura 28. **Carnestoltes visita les escoles acompanyat del Pep Callau i el Camesllargues, 2004.** Font: **AHMMV**

Figura 29. **Comparsa de l'AV de Santa Rosa, guanyadora de la rua de 2014.** Font: **AHMMV**

Visites a les escoles de la ciutat

De dimarts a divendres, en Carnestoltes, encarnat per un titellaire, visita totes les escoles de Mollet acompanyat pel Pep Callau, el cames llargues, un músic i alguns personatges; els alumnes li lliuren un obsequi especialment elaborat per a ell. Els regals de Carnestoltes s'exposen o bé en una escola o en un centre cívic o cultural. Durant la visita, té lloc la lectura del pregó d'en Carnestoltes als infants i el pregó que els infants li fan a en Carnestoltes. Es canta la cançó "Benvingut Carnestoltes" i es balla el ball del barraló. S'acaba la visita amb una estona de ballaruga.

Durant tota la setmana, els nens i les nenes van a l'escola guarnits tal com manen les "absoltes", i el divendres celebren una festa ben grossa.

Els balls de Carnaval

El dissabte a la nit se celebren tots els balls de Carnaval organitzats per les entitats de la ciutat, als quals, per assistir, cal anar-hi disfressat.

Dissabte al matí

En Carnestoltes visita el Mercat Municipal per animar els molletans i les molletanes que s'hi acosten a comprar i, seguidament, assisteix a l'escudella de Carnaval que organitza el Casal Cultural per tal d'omplir la panxa i agafar forces.

Festa infantil

El diumenge al matí es fa una festa infantil de disfresses per a tots els infants de la ciutat.

Rua de Carnaval

El diumenge a la tarda té lloc la gran rua de Carnaval, on any rere any han participat nombroses comparses de la ciutat i de fora de Mollet.

Judici d'en Carnestoltes

En acabar la rua, té lloc la repre-

Figura 30. **Després del judici, Pep Callau fa el lliurament de premis a la rua, 2012.** Font: **Daniel Valero**

sentació teatral del judici d'en Carnestoltes i la seva mort a una foguera, amb la promesa del seu retorn al proper any. La representació és a càrrec del grup de teatre Carnamolles. A continuació, es fa el lliurament de premis per a les millors comparses participants a la rua.

El Dimecres de Cendra

El Dimecres de Cendra tenia lloc l'enterrament de la sardina. És l'activitat que posa fi al Carnaval, alhora que inicia el temps de quaresma. És una forma de posar fi al temps de disbauxa i de recollir-se i purificar-se per poder esclatar amb força a la primavera, tal com fa la natura.

Conclusió

Any rere any s'ha millorat la posta en escena, les músiques la llum, les escenografies, les visites a les escoles... Disposem d'un guió que ha de perdurar en el temps, uns personatges que ja són coneguts i reconeguts per infants de la ciutat, música pròpia per a cada espectacle, no hi ha cap molletà ni cap molletana que no hagi vist i gaudit mai del Carnestoltes, Mollet té un gran Carnaval que ha vingut per quedar-s'hi.

Figura 31. **Enterrament de la sardina el primer any de Carnamolles, el 2005. A l'esquerra, la directora Txell Roda amb mitja màscara.** Font: **AHMMV**